

VILÁG OSSÁG

KOLOZSVAR, 1948 március 16, kedő

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPHAPJA

V. ÉVFOLYAM 63. szám

Csökkentik az adókat és szállítási díjakat

Szabaddá tették a legfontosabb élelmiszereket

170 millió lejt fordítanak a tavaszi vetésre

BUKAREST. — Az ország ujjaépítésére és a pénz rögzítésére alakult minisztertanács bizottság Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter elnökletével tartott legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az állami adók, szállítási díjak, betétek utáni adók és egyéb adók lezártításának lehetőségeinek tanulmányozására albizottságot alakítanak.

Az albizottság szombaton befejezte munkálatait és tanulmánya eredményéről ma tesz jelentést a bizottságnak, egyben pedig kész javaslatot terjeszt elő, amely már az adók lezártításának mérvét tartalmazza.

Hosszulejáratu hitel a gazdáknak vetőmagra

Az ország gazdasági ujjaépítésére és a pénz rögzítésére alakult minisztertanács bizottság Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter elnökletével március 10-én ülést tartott, amelyen résztvettek Luca László pénzügy-, Traian földművelésügyi miniszterek, Miron Constantinescu, a bizottság főtitkára, Scipou Bucur kereskedelem- és iparügyi

államtitkár és Vijoli Aurel, a Nemzeti Bank igazgatója. A tavaszi vetési munkálatok sikeres elvégzéséért 170 millió lejes hitelt szavazták meg.

Ebből az összegből a vetőmaggal nem rendelkező vidékek szükségletének kielégítésére a Szovjetunióból vásárolandó 30.000 tonna tavaszi buza, 20.000 tonna zab,

15.000 tonna tavaszi árpa vásárlására 15 millió lejt irányoztak elő. A vetőmagvakat a bizottságok a gazdák között hitelben osztják szét. A juttatottak az új termésből természetben kötelesek a kapott magokat visszaadni.

60 vasuti kocsi len- és kendervetőmag gyűjtésére 50 millió lejt fizetnek ki, amelyet azokban a megyékben osztanak ki, ahol len-

és kendervetőmag hiányt jelentettek be.

Bizvetőmag szükséglet fedezésére 79 vasuti kocsi vetőmag gyűjtésének fedezésére 60 millió lejt irányoztak elő.

Téli tenyészdék részére, amennyiben földingatlanon nem rendelkeznek, vagy kevés földjük van, 90.000 hektár terület bevetését irányozták elő lucernával és takarmányrépával, amely munkálatok elvégzésére és a vetőmag-szükséglet fedezésére 37 millió lejt irányoztak elő.

A falusi kovácsműhelyek szénrel való ellátására 4 millió lejt használnak fel.

Zöltségfélék öntözéséhez szükséges permetezőszerek beszerzésére 4 millió lejt fordítanak.

Eredmények aranyfedezeléssel

Felszabadított a kormány egész sereg elsőrendű fontosságú élelmiszercikket. Szabadon lehet ezután vásárolni a gabonát, lisztet, burgonyát, mindenfajta húst, rizset. Olyan intézkedések ezek, amelyek általános örömet keltenek a dolgozók között. Ezekkel az intézkedésekkel minden bizonytalanság jobban megjavul ellátásunk és az az olcsóbbodási folyamat, amit azóta tapasztalunk, amióta Luca László vette át a pénzügyminisztérium vezetését, kiséprűve onnan a népellenes Alexandriinibanda minden maradványát.

Már egymagában annak a ténynek is nagy jelentősége van, hogy a szabadon piacra hozható elsőrendű élelmiszercikket a termelő egyenesen a fogyasztónak adja el. Az árú így olcsóbban, hamarabb jut el a fogyasztóhoz és megszűnik a közvetítés, a vásárló kihasználásának lehetősége.

De ezután az elsőrendű élelmiszercikk szabadátvétele, a forgalom felszabadítása arra is mutat, hogy jelentős mennyiségű tartalékok állanak rendelkezésünkre. Léppen ez a fokozódó árubőség, amely kizárta teszi a spekuláció újbóli felburjánzását, mutatja, mennyire jutottunk már a javulás útján. Napról-napra javuló, könnyebbé váló életünkön tudjuk leemélni a legkézzelfoghatóbban azt a céljuda-tos gazdasági építő munkát, ami a Román Népköztársaságban folyik a dolgozók összefogott erejének céltudatos felhasználásával, a kizsákmányolás egyre fokozott mértékű megszüntetésével, a nyersanyagok és készáruk helyes, célzerű elosztásával, az áruforgalom új, egészséges alapokon való megszervezésével.

Gondoljunk csak vissza egy esztendővel ezelőre. Az infláció fojtogatott, nyüzsgöttek rajtunk a feketézők, spekulánsok, a gazdasági zűrzavar és szípolozás minden rendű és rangú lovagiak, Alexandriin pénzügyminiszterrel kezdve, az utolsó kis vásári árdrágitóig. Akkor a nyomorúság feneketlen mélységében vergődtek a dolgozók, ma pedig a demokratikus tényezők — élükön a Román Munkáspárttal, tervszerű munkája eredményeképpen napról-napra biztatóbbá válnak körülményeink. Pénzünk megszilárdult, árú egyre több és jobb van, a dolgozók hónapról-hónapra többet tudnak vásárolni.

Egyetlen napon három nagyjelentőségű hírt közölhetünk. Felszabadították a legfontosabb élelmiszercikk forgalmát, ugyanakkor pedig elhatározta a kormány, hogy 170 millió lejt juttat a tavaszi vetési kampány céljaira. Vetőmagot hozunk be a Szovjetunióból, hogy feljavítsuk mezőgazdasági terményeink színvonalát és a jó termés érdekében megtörténnek az összes szükséges befektetések. Szinte egyidejűleg kormányunk illetékes gazdasági vezetői most készítik elő az adók lezártításának, a szállítási díjak mérséklésének tervezetét. Három olyan jelenség ez, ami mindennél többet mond. Javul az életszínvonalunk, csökkennek a terhek s ugyanakkor tervszerűen folyik gazdasági életünk minőségi és mennyiségi feljavítása.

Választás előtt állunk. A Román Népköztársaság új alkotmányát kell megalkotni, szentesítve a máris elért nagy eredményeket, új, biztató távlatoknak nyitva utat. A dolgozó tömegek mindent elölről lelkesedéssel vonulnak fel ezen a választáson hitet tenni a Népi Demokrácia Frontjának, a dolgozó nép útszög szerveinek nagy építő programja mellett. A napról-napra mutatózó javulás, a hatalmas építő lendület, a máris elért eredmények aranyfedezeléssel hitelesített ragyogó perspektívák a mi legjobb választási propagandánk. A munkaeredmények a megvalósítások, az egyre jobb és könnyebb élet állítják csatasorba a népet a Népi Demokrácia Frontjában.

A dolgozók életszínvonalának megjavítására

Szabaddá tették a liszt, gabona, hús és burgonya forgalmát

Engedélyezték a fehér liszt őrlését

BUKAREST. — Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter öt nagyszámú rendeletet adott ki, amelyek megkönnyítik az egész ország lakosságának a legfontosabb élelmiszerekké váló lisztét és az összes dolgozók életszínvonalát fogja jelentős mértékben emelni. A minisztérium 6548 számú és 3 számból álló rendelete értelmében a teremtő szabadon, minden alakítás és megkülönböztetés nélkül a piacok és vásártéren közvetlenül árusíthatnak a fogyasztóknak a rizst, abból a mennyiségből, amely a törvényes beszállítás után birtokukban maradt.

Szabadon minden alakítás és megkülönböztetés nélkül vásárolható a hántolt és hántolatlan rizs saját fogyasztásra, vagy ari felhasználásra. A kereskedők és vállalatok azonban csak az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium engedélyével vásárolhatnak.

A hatóságok kötelesek a rendeletet pontosan végrehajtani. Azokat a hatóságokat, amelyek nem tartják meg a rendeletet, az állam bíróságok megakadályozzák, szigorúan büntetik.

Szabad a burgonya szállítás és árusítása

A 6549 számú rendelet szerint a burgonya árusítása a piacokon és vásártéren közvetlenül a fogyasztók részére szabadon. A burgonya szabadon árusítható és szállítható minden alakítás és megkülönböztetés nélkül. A kereskedők és vállalkozók azonban csak az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium engedélyével vásárolhatnak.

Mindenféle hús fogyasztható

A 6550 számú rendelet teljesen szabaddá teszi a juhok, sertések és szarvasmarhák vétéle eladását, szállítását és árusítását — az egészségügyi intézkedések betartásával. A termékek minden megkülönböztetés nélkül szabadon értékesíthetők a juh-, ser-

Szabadon árusítható a tengeri és máléliszt

A 6551 számú rendelet szerint a mezőgazdasági termékek minden megkülönböztetés és alakítás nélkül szabadon árusíthatók a piacokon, vásárokon, közvetlenül a fogyasztóknak az 1947. évi termés-

ből származó tengeri, vagy tengeri liszt készleteket.

Minden megkülönböztetés, vagy alakítás nélkül szabad saját fogyasztás céljára a tengeri, vagy tengeri liszt eladása, vétéle, vagy szállítása.

Tengerit és tengeri lisztet kereskedők, vagy iparvállalatok — ipari feldolgozásra is — csak az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium engedélyével vásárolhatnak.

A parasztmalmok készpénzért, vagy természetbeni fizetésért őrlhetnek. A választás az őrlő tőke joga. A parasztmalmok részére megállapított beszállítási vámkvóta tengeriből március 15-ével megszűnt. A beszállított vámkvótából származó tengeri készleteket, amelyek a rendelet időpontjában a parasztmalmoknál tárolnak, valamint azokat a készleteket, amelyek a jövőben gyűlnek be a természetbeni fizetésből származó őrlésből, hivatalos árért az állami megbízottaknak kell átadni.

Szabad a gabonaforgalom

Az ötödik, a 6552 számú rendelet értelmében a mezőgazdasági termékek a piacokon, vásárokon és vásártéren szabadon, minden alakítás nélkül eladhatók a fogyasztóknak bármilyen mennyiségű búzát, rozst, árpát, zabot, valamint lisztet abból az 1947. évi termés-mennyiségből, amely a törvényes előírások teljesítése után birtokukban maradt.

A buza, rozs, árpa, zab, valamint az ebből készült lisztnek saját szükségletre, vagy ipari célokra való szállítására minden korlátozás és alakítás nélkül szabad. Kereskedők és iparvállalatok azonban gabonát csak az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium engedélyével, illetve rendeletének megfelelően vásárolhatnak.

A bármely csoportba tartozó parasztmalmok megőrlhetnek a termékek vagy a vásárlók részére

bármilyen gabonaféléket és a malmok bármilyen lisztet állíthatnak elő. A kereskedelemi malmok vagy kereskedelmi rendszerben dolgozó malmok szabályzata továbbra is

változatlan marad. A parasztmalmoknál az őrlés díja készpénzrel vagy természetben fizetendő. A választás joga az őrlő személyt illeti meg.

A buza, rozs, árpa őrlétesé utáni őrlési váma, amelyet eddig a parasztmalmok szolgáltattak be, március 15-től megszűnik. Az összes gabonavámból összegyűlt búzát, rozst, árpát, valamint a jövőben összegyűlt kvótát az állam megbízottjának hivatalos árért át kell adni.

A rendelet utolsó szakasza március 15-től kezdve szabaddá teszi a kisliszt, zsemlye, kétszersült, lisztet paszták, keksz, tészta készítését, árusítását és szállítását.

Békét akarunk

Ma pra szavazunk!

Választási igazolványodat ma váltsd ki!

Fehívás az énekkarokhoz

A Világosság hasábjain megjelent a Dalosszövetség — ezután „Bartók Béla” Dalosszövetség — tisztújító közgyűlésének lefolyása. Az akkor megválasztott új vezetőség ezúttal köszönti az énekkarokat, és mindazokat, akik a Dalosszövetség népi szellemében való újjászülését várják. Együttal fogadalmat is tesz, hogy a népi kultúrát teljes tudásával és minden eszközrel szolgálja és érvényesíteni fogja. A széles népi rétegeket fel akarja rázni az idegen muzsika kábulatából és el akarja indítani saját népi muzsikánkat utjára. Azt szeretnénk, hogy népjelöl apraja, nagyja megismerje azt a nótakincsét, amely az övé és amelynek minden részéhez évszázadoknak bűje, bánata, de öröme és gyönyörűsége kapcsolódik. Mihelyt belőle néhány lelkiünkhez nőtt, a többi is mind hozzájuk édesedik. Nem a dal változik meg, hanem mi nemese-
 sedünk hozzá.

Dalosszövetségénél jelenleg kapható kóták jegyzékét. Kérjük ezért figyelemmel kísérni a jövőheti számokat is.
 Máskülönb a Világosság minden vasárnapi számában közölni fogjuk híreinket és ismeretéseinket, így állandóan kapcsolatot tarthatunk fenn énekkarainkkal. Ettől függetlenül minden énekkarnak külön kérését egyénileg jogjuk irás-
 ban elintézni. De azt is szeretnénk, hogy az énekkarok ne csupán a hivatalos jelentések útján, hanem esetről-esetre értesítsenek minket munkájukról, esetleges nehézségeikről. Mi tőlünk telhetőleg minden-
 kin segítünk, munkájában támogatjuk és irányítjuk.

A közelgő választásokkal kapcsolatban felhívjuk Dalos testvéreink figyelmét arra, támogassák a Népi Demokrácia Frontját. Ahol erre a célra előadásokat rendeznek, ott működjenek közre, hogy ezáltal is biztosítsák hatványozottabban az előadás sikerét. Támogatnunk kell azt a kormányzatot, amely intézkedéseivel lehetővé teszi számunkra népi kultúránknak felvirágoztatását. Így énekelhetjük majd felszabadult lélekkel, hogy „Felszállott a páva”.

Kolozsvár, 1948 március 12.
 A „BARTÓK BÉLA DALOSSZÖVETSÉG” VEZETŐSÉGE.

Lezárult a MNSz köztársasági pályázata

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség Országos Népművelési Bizottsága a Román Népköztársaság kiküldetése alkalmából pályázatot írt ki a köztársasági eszmét hirdető szindarabokra, versekre és dalokra. A pályázatra 1948 március 10-ig 17 egyfelváltásos szin-

darab, 34 vers és 9 énekpályázat érkezett be. Az eredetileg március 1-én lezárt pályázatot az esetleges postai késedelmekre való tekintettel az országos népművelési bizottság március 10-én zárta le. A később érkező pályaművek már nem esnek megítélés alá.

Az országos népművelési bizottság a 60 pályázatot szakemberekből álló bírálóbizottságnak adta ki, akik jelentéseket március folyamán készítik el. A döntést 1948 április 10-én veszik közlé.

Nagysikerű Petőfi-kulturverseny Hunyad megyében

DEVA. — Nagy napja volt március 7-én a dévai magyarságnak. Ezen a napon tartották meg ugyanis a hunyadmegyei Petőfi-kulturverseny, melynek részvevői Déván adtak találkozót egymásnak. Már a kora hajnali órákban patlogó indulók hangjai mellett érkeztek a verseny résztvevői. Petrozsény, Petrilla, Lupény, majd Vajdahunyad, Rákosd, Szászváros, Tor-

dos és Csernakeresztúr dalosai, szavalói és műkedvelői érkeztek a dévai találkozóra hogy megismerjék egymás művészetét és áldozzanak Petőfi emlékének. A kulturversenyt a Magyar Népi Szövetség vezetősége rendezte. A versenyek színhelye a csángótelepi MNSz helyisége volt. Műsor szerint délelőtt a kórusok, szavalók és táncsopor-

tok számára került sor, délután pedig a műkedvelői számokat bonyolították le. A bírálóbizottság elnöke Kényeres Pál, a MNSz központi kiküldöttje volt. Az öttagú bizottság többi tagja: Erzse Miklós tanfelügyelő, dr. Tepsér Richárd gimnáziumi igazgató, Háger Imre és Both Ferenc MNSz-titkár voltak. A verseny számai pergő frissességgel követték egymást. A petrillai bányászok lárdá után a rákosi földészek dalárdája következett. A nagy tetszéssel fogadott számok után a 44 tagú petrozsényi szavalókórus számára került sor. A bányászok elbűvölő szinpadon kis bányász lámpákkal és jószerecséttel felkísérték üdvözöltek a közönséget. Dinamikus számok nagy tetszést arattak. A hunyvárosi csoport székegy népi tánca, a szászvárosi táncsoprot nyolc párja után a lupényi csoport került ki győztesként a pompás versenyből. Végül népi jelenetek re került sor. A tordosi fonó kis magyarszóránya nehéz körülmények között is kitért magáért. Első díjat a küperci csángók tánca nyerte. Első helyre végzett a petrozsényi szavalókórus is. A Petőfi-kulturverseny résztvevői megmutatták, hogy komoly, eredményes és tehetséges munkát végeznek a művelés- és művészet terén is.

Salamon Ernő emlékest Tordán

TORDA. — A MNSz kulturális bizottsága irodalmi est keretében áldozott Salamon Ernő, a tragikus sorsú munkásköltő emlékének. A magasszinten esztén Salamon Ernő életrajzát, irodalmi munkásságát és sorsának tragikumát Tamás István ismertette. Dr. Várfalvi Mór értékes előadásában dinamikus erővel mutatott rá azokra a bűnökre, amelyek a magyarságot és a zsidóságot egymástól elválasztották. Szemléltette a magyarság hibáit a zsidósággal szemben, de eljuttatta a zsidóság elzárkózottságát a magyarságtól.

A fasizta kilengésekért és Auschwitzért. Epp ezért minden ellentétnek fel kell számolódnia a Román Népköztársaságban, melyben a fajok és nemzetiségek teljes megbékélése élő valóság.

— Minden józanul gondolkozó zsidó tudja, — mondotta — hogy a tordai magyar nép nem felelő-
 s a fasizta kilengésekért és Auschwitzért. Epp ezért minden ellentétnek fel kell számolódnia a Román Népköztársaságban, melyben a fajok és nemzetiségek teljes megbékélése élő valóság.

A Salamon Ernő-emlékest a tordai nemzetiségek megbékélése-
 nek és egymáratalálásának egyik fontos dátuma volt.

Buza László egyetemi tanár előadása

Molotov külpolitikájáról

A Szovjetunió romániai barátai egyesületének (ARLU) ünnepi ülése a Bolyai Egyetem

KOLOZSVÁR. — Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere születésnapja alkalmából, március 9-én, a Szovjetunió Romániai Barátai Egyesületének Bolyai Egyetem Köré ünnepi ülést tartott. Az egyetem kisdiplomát zsufozásig megtöltötte Kolozsvár magyar szellemi életének színé-javá. A megnyitó után dr. Buza László egyetemi tanár tartott előadást Molotov külpolitikájának nemzetközi jogi alapelveiről.

Erőteljes előadásában azokat a nemzetközi jogi elveket mutatta be, amelyek Molotov külpolitikáját irányítják. Hogy Molotov külpolitikáját nem egyéni elgondolások és törekvések jellemzik, hanem a Szovjetunió következetesen átgondolt és határozottsággal képviselt külpolitikája, amelynek útját Lenin és Sztálin szabták meg s amelynek legfőbb irányítása ma is az orosz kommunista-bolszevik pártnak és Sztálinnak kezében van.

A Szovjetunióknak már az első Nagybritaniával és Franciaországgal — folytatott tárgyalása alkalmával — mondotta Buza László — megtaláljuk azokat az alapelveket, amelyek Molotov külpolitikáját később is irányítják:

1. A béke kollektív biztosítását a békét szerető népek együttes erejével;
 2. Biztosítékot minden állam számára a támadással szemben, a kollektív erő, a jogilag megszervezett és pontosan meghatározott nemzetközi hatalom részéről. Vagyis a kis népek védelme, a támadó leleplezése, a támadó fogalmának meghatározása, kollektív biztonság határozott kötelezettségekkel, ószinte nemzetközi együttműködés egyenlőségi alapon: ez és a szocializmus külpolitikája tehát Molotové is.

Az előadó ezután időrendi sorrendben beszélt a Szovjetunió Molotov képviselte külpolitikájának eseményeiről, taglalva azoknak nemzetközi jogi alapelveit. Reámu-

latott arra a nagyjelentőségű tény-
 re, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetében Molotov a szervezet alap-
 eszméjének: a háború elkerülésé-
 nek, a béke és biztonság ügyének igaz szószólója és képviselője; továbbá, hogy mennyire következetesen képviseli a kis és nagy nemzetek egyenlő szuverenitásának elvét is.
 Buza professzor előadását a hallgatóság nagy tetszéssel fogadta.

Szinjátzóverseny Magyarlapádon

MAGYARLAPÁD. — Az alsófehértmegyei Magyarlapád községben az elmúlt napokban rendezték meg a Magyar Népi Szövetség országos

központjának népművelődési ügyosztálya által meghirdetett népi tánc-, dal- és szinjátzóversenyt. A versenyen három falu: Bagó, Bece és Magyarlapád műkedvelői vettek részt.

A népi dalversenyben első lett Bagó község daloscsoportja, a szinjátzóversenyt ugyancsak a bagói műkedvelők nyerték meg, a második helyre Bece szinjátzócsoportja került. A népi táncversenyben az első helyen holtverseny alakult ki Bagó és Lapád községek között.

A bukaresti magyar követség közleménye

BUKAREST. — A bukaresti magyar követség a magyar iparügyi minisztérium alábbi rendeletét teszi közzé:

A bauxitbányászat és alumíniumtermelés államossításáról szóló 1948: XIII. t. c. és az ennek végrehajtása tárgyában kiadott 6.100/1948. Ip. M. sz. rendelet szerint az Alumíniumérc Bánya és Ipar Rt., Victoria Vegyészeti Művek Rt., Tapolcai Bánya Rt., Magyar Bauxitbánya Magyar-Szovjet Bauxit-Alumínium Rt., Dunavölgyi Timföldipar Magyar-Szovjet Bauxit-Alumínium Rt., Bauxit Termelő Rt., Bauxit Ipar Rt., Weiss Manfréd Alumíniumművek Rt., Sigg Alumíniumáru-gyár Rt., Magyar Fémlemezipar Rt., által kibocsátott magyar állampolgárok, vagy Magyarországon székhellyel bíró jogi személyek tulajdonában lévő, azonban a törvény hatálybalépése napján (1948 február 18.) külföldön őrzött részvényeket ideiglenes részvényutalványokat, bíról megsemmisítést kimondó határozatok 1948 évi április 18-ig valamelyik magyar külképviseleti hatósághoz bevezetés terhe mellett be kell szolgáltatni.

A bukaresti magyar követség felhívja az érdekelteket, hogy a fenti rendeletben foglalt bejelentési és le-
 tébhelyezési kötelezettségeknek a követség irodájában (Bukarest, Str. Gogu Cantacuzino 85.) tegy-
 nek eleget.

A népi dalversenyben első lett Bagó község daloscsoportja, a szinjátzóversenyt ugyancsak a bagói műkedvelők nyerték meg, a második helyre Bece szinjátzócsoportja került. A népi táncversenyben az első helyen holtverseny alakult ki Bagó és Lapád községek között.

A bejelentésben előadottakra vonatkozó bizonyítékokat csatolni kell, vagy azokat a bejelentésben meg kell jelölni.

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

Március 15 az Állami Magyar Színházban

1848 március 15-ike évfordulója alkalmával ünnepi előadásban Bocskói Viktor pályadíjnyertes szinjátékát mutatja be a színház, amelynek címe „Szabadság, szerelm” s amely a szabadság legnagyobb magyar költőjének, Petőfi Sándor életéből meríti tárgyát. Történelmi alakok elevenednek meg a szinjátékban, amely Kómives Nagy Lajos rendezésében kerül bemutatásra. Petőfi szerepét Flóra Jenő, Szendrey Juliát Bara Margit alakítja, míg a többi szerepeket Senkálcsyky Endre, Lantos Béla, Perényi János, Tóth Ilus, Danesó György, Hevesi Miklós, Harag György, Lehenszky Loránd, Angi Béla, Szekerményes Gizi és Török József játsszák.
 Az ünnepi előadást Erkel: Hunyadi László operanyitánya vezeti be, amelyet a színház zenekara ad elő Osváth Richárd karnagy vezetésével, majd a szinmű előt Petőfi: Egy gonfolyat bánt engemet című halhatatlan költeményét Perényi János szavalja.

Ha a külföldi állampolgár, vagy a külföldi jogi személy bejelentési kötelezettségének nem tesz eleget, vagy beföldi meghatalmazottat nem jelöl ki, vagy felszólításra bizonyítékait nem terjeszt elő, illetve az előterjesztett adatok nem alkalmasak arra, hogy külföldi állampolgársága (székhelye) vagy tulajdonosi minőségére kétséget kizáróan megállapítható legyen, részvényei tulajdonjogát a magyar állam kártérítési igény nélkül megszerzi.

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

- Hétlőn este fél 8 órakor 1848 március 15. százéves évfordulója alkalmával: Szabadság, szerelm. Ünnepi előadás. Bemutatóbérlet 24 szám.
 Kedden este fél 8 órakor: Szabadság, szerelm. Napibérlet 24 szám. Előadás előtt Petőfi: „A szabadsághoz” című versét szavalja Galló Alice.
A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:
 Március 15-én, hétlőn este fél 8 órakor: Rigoletto. Stefanescu-Goanga Petra, a bukaresti Állami Opera baritonistájának vendégfellépésével.
 Március 17-én, szerdán este fél 8 órakor: Parasztbocsló és Pagliacci. Stefanescu-Goanga vendégfellépésével.
 Március 19-én, pénteken este fél 8 órakor: Alovosbéli.
 CAPITOL Kuty. Zenés magyar cig-játék. Tolnay Klári és Málly Gerő. Új híradó. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor.
 CORSO: Nevezsen velünk. Magyar vígjáték. Jávor, Simor, Vaszari, Málly Gerő, Hecsek és Sajó. Jón: A bétféji sárkány és A kocirág. Hatalmas szociet filmek.
 FORUM: A bujdosók. Hatalmas ellenállási film.
 NÉPMOZGO (volt Royal): Gyilkosok közöttünk.
 RIO: Majmok Hollywooda. Előadások kezdete: 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 10 órakor és fél 11 órakor matiné.
 SELECT: Vardzshagedü. Paganini tragikus élete. Jehudi Menuhin játssza. Főszereplők: Stewart Granger és Phyllis Calvert.
 URANIA: Párizs rejtelmek.

Nő nagygyűlés Désen

DÉS. — Désen hatalmas tömegfelvonulással vette kezdetét a nők ünnepe, majd a városi mozgó helyiségében nagygyűlés volt. Itt Neamtu Gheorghe megyefőnök mondott beszédet, ezt követően Vincze Márton, a MNSz titkára magyar nyelven méltatta a nap jelentőségét.
 Ugy a dési, mint a dícsőszentmártoni ünnepségek tanúságtételek voltak annak, hogy a Román Népköztársaság dolgozó női a béke mellett, az imperializmus ellen foglalnak állást.

Ünnep és harci nap minden választási gyűlés

A társadalmi egyesületek felhívással fordultak tagjaikhoz

Egyre nagyobb lelkesedéssel és határozottsággal készül az ország dolgozó népe a március 28-iki nagy nemzetgyűlési választásokra. A Népi Demokrácia Frontjának közlései alapján társadalmi munkaprogramja vitáján meggyőzött mindenkit arról, hogy országunk eddigi demokratikus vívmányainak megerősítését és újabb eredmények biztosítását, a dolgozók élet-szintjének messzeszemenő megjavítását jelenti majd a demokraták győzelme a választásokon.

EMGE mozgositotta tagjait a választásokra

KOLOZSVAR. — Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület időközi elnöki bizottsága Vass Márton elnökletével tartott gyűlésen elhatározta, hogy felhívással fordul tagjaihoz a március 28-i választásokkal kapcsolatban.

— Az EMGE időközi elnöki bizottsága — írja többek között a körlevél — felhívja a szervezethez tartozó gazdákör vezetőjét, megyei EMGE kirendeltségi vezetőket, valamint a megyei EMGE gazdavezetményeket, hogy a tavaszi mezőgazdasági csata megnyeréséért, országunk és Népköztársaságunk megerősítéséért mindent kövessenek el. Ahhoz azonban, hogy mindezt megvalósíthassuk, szükséges, hogy felsorakozva ve- gyünk részt abban a politikai harcban is, amelyet a Népi Demokrácia Frontja a tömörült pártok az ország e mező- gazdaságunk fejlesztése érdekében foly- tatanak.

az összes megyékben nagy nép- gyűléseket tartottak, amelyeken a listavezetők mutakoztak be a választóknak. A lefolyt nép- gyűlések mindenfelé ünnepet és harci napok jelentettek.

De a dolgozókkal egyidőjűleg megmozdultak a nagy társadal- mi szervezetek is. Sorra felhívással fordulnak tagjaikhoz, amelyekben a Népi Demokrácia Frontjának megerősítésére szö- lítják fel s arra, hogy a választások alkalmával a „Nap”-ra szavazza, tegyenek hitet a de- mokrátia, a fejlődés és a béke mellett.

— A mi feladatunk az összes erők mozgósítása a Népi Demokrácia Frontja győzelmére a választásokon — hangzik a kiált- vány. — Így fogjuk teljesíteni kö- telességünket a néppel, a művé- szettel, az irodalommal és a roma- niai publicisztikával szemben.

A kiáltvány, miután felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyek- ket demokratikus kormányunk hozott a szakszervezet tagjai éle- tének megkönnyítésére és élet- színvonalának felemelésére, így végződik:

— Munkánk, műveink legyen harci fegyver azok ellen, akik akadályozni akarják az ország haladását.

A kiáltványt legjelesebb íróink, művészeink, újságíróink írták alá.

Növekszik a választási alap

BUKAREST. — (Agerpress) A Népi Demokrácia Frontja választási alapja egyre nő. A Népi Demokrácia Frontja nap-nap után kap adományokat a munkásszer- vezetektől és a szakmai csoport- toktól. A művészek eddig jelené- kenyen hozzájárultak a választási alaphoz.

A Művészek, Irók és Újságírók Szakszervezetének választási felhívása

BUKAREST. — (Agerpress) A Művészek, Irók és Újságírók Vegyes Szakszervezete választási kiáltvánnyal fordul tagjaihoz.

Megnyit a széki gazdasági iskola

Ingyenes tanulás és teljes ellátás szegénysorsú tanulóknak

SZEK. (Kiküldött munkatár- sunktól.) — A Román Népköztár- saság nemzetnevelésügyi minisz- teriuma a helyi MNSz és a többi demokratikus pártok kérésére ál- lami magyar nyelvű mezőgazda- sági szakiskolát szervezett. Kor- mányunk célja az, hogy szakisko- lák felállításával a gyakorlati szakoktatást elősegítse. A széki magyar nyelvű mezőgazdasági szakiskola megszervezése azonban ezen túlmenően a kormány pro- gramjában szereplő — és egyre mindinkább megvalósuló — nem- zetiségi egyenjogúság egyik újabb kézzelfogható bizonyossága is.

A széki mezőgazdasági szakis- kolát 1914. évben szervezték, de évtizedeken keresztül nem szol-

gálta a nép érdekeit, hanem a so- vinizmus fészke volt. Ötvenholdas szántóingatlana, amely a szakis- kolához tartozott, egyes vezetők- nek, az iskola hűlten sáfárjainak hasznát és nem a népet szolgálta. A felszabadulás után is a sovini- zmus és a magánérdek szolgálatá- ba akarták egyesek visszasüllyesz- teni. Szék földműves népe azon- ban a demokratikus pártokkal ara- ra kérte a nemzetnevelésügyi mi- nisztert, hogy a Román Népkö- ztársaság fejlesztése és megerősí- tése érdekében adja át a régen nélkülözött szakiskolát Szolnok- Doboka és a környező megyék magyar földműves ifjaknak szak- nevelésére. Kérésük teljesült.

A Székoltól alig két kilométer távolságra fekvő iskolában és 50 hold földjén megkezdődött a munka. A széki gazdák gyerme- kei lelkesedéssel és örömmel irat- koztak be az első évrre. Alig pár nap alatt 38 széki kis- és szegény gazda gyermeke jelentkezett a szakiskolába felvételre.

A szakiskola felállításá után kormányunk máris hatalmas ösz- szeszeget utalt ki a nagyon elhanya- golt állapotban levő iskolaépület és elhanyagolt gazdasági felsze- relés kijavítására, valamint inga- taltalan megműveléséhez szükséges gépek kijavítása és rendbehozata- lására. De nagymennyiségű kerti veteménymagokat is küldött a ta- vaszi vetési munkálatok elvégzé- séhez.

A napokban neveztek ki az is- kola vezetőjévé Horvát Tibor gaz- damérnököt. Ugyancsak ide ne- vezték ki Ungvári György almér- nököt is. A tanári kart a község- ben levő szakemberekből jelölték ki. Igy tanítani fognak Szabó Gyula széki egységes gimnáziumi igazgató, Buba Silviu elemiiskolai igazgató, Mihály Károly és Kri- sztonovszky László, a helyi MNSz elnöke.

Az iskola tanulói teljesen in- gyenesen végzik el a szakiskolát. Hallgatói lehetnek 15—28 éves korig olyan gazdák gyermekei, akik 3 egységes gimnáziumot, vagy 7 elemi iskolát elvégeztek. Kivételesen az első évben a jelent- kezők közül azokat az öt elemi iskolát végzeteket is felveszik, akik a felvételi vizsgát sikeresen leteszik.

A szakiskola hallgatóinak az ál- lam díjmentesen teljes ellátást is biztosít. A rendelkezés értelmében teljesen szegénysorsú tanulók ré- szben még ruházati segílyt is nyújtanak.

Az iskola beindítását a nemzet- nevelésügyi miniszter nevében Mózes Pál, az állam magyar tan- nyelvű mezőgazdasági szakisko- lák felügyelője végzi, ugyancsak ő in- dítja meg az ujjáépítési munká- latokat.

— A széki szakiskola a demok- ráciának a vára és az ország uj- jáépítésének kezdeményezője kell, hogy legyen — mondja Mózes Pál felügyelő. — A több és jobb ter- melés jegyében és szellemében kell nevelni az ide beiratkozó földműves gyermekeket.

Az új gazdasági iskola megnyit- tása mind Székén, mind pedig az egész megyében szokatlan örömet keltett.

Nagyon hírhedtségük közepette megkezdődtek 1848 százéves évfordulójának ünnepségei Magyarországon

BUDAPEST. — Magyarország- gon megkezdődtek 1848 százéves évfordulójának ünnepségei. Magyarország dolgozó országos munkaversenyyel ünneplik a cen- tenáriumot. Az országos munka- versenyt a csepeli üzemekben Tildy Zoltán köztársasági elnök nyitotta meg szombaton reggel. A többtermelési versenyen résztvesz valamennyi üzem, de részt vesz- nek a földművesek is.

Vasárnap Budapest polgármes- tere megnyitotta a helyreállított Petőfi-házat, déleben egy órákor pedig Tildy Zoltán köztársasági elnök megnyitotta a Magyar Nemzeti Múzeum emlék- és erek- lyekállítását, valamint a szabad- sajtóállítását. Vasárnap délután Alsóbadacson Kossuth Lajos édes- anyjának sírjánál rendeztek em- lékünnepet. Itt Dinnyés Lajos miniszterelnök mondott ünnepi beszédet.

Vasárnap este 6 órákor Buda- pesten 60.000 ifju gyülekezett a Hősök-terére, ahonnan fáklyás menetben vonultak a Múzeum- kertbe. Itt az ifjuság fogadalmat tett a márciusi harcok eszménye- nek megvédelmézésére és tovább- hordozására. Innen a Petőfi-szo- borhoz vonultak, ahol nagyszá- bban ünnepségek zajlottak le.

Március 15-ének megünneplése március 7 órákor zenés ébresztővel kezdődött. Fél kilenckor Tildy köztársasági elnök, az országgyű- lést, a kormányt, valamint a kül- földi küldöttségek, melyek között ott van a szovjet küldöttség, élén Vorosilov tábornaggal és az Ukrán Tanácsköztársaság elnöke, valamint a jugoszláv, román, len- gyel, bolgár, francia és orosz kül- költötség, továbbá az amerikai ma- tiszok küldöttségek, megkoszoruz- ták Kossuth és Petőfi szobrát. Eznapkor az Országos Nemzeti Bizottság megkoszorúzta a Kos- suth-múzeumot, Tancsics Mi- hály sírelmét, Kossuth és Tán- cics bárókat és a Bem-szobrot. Budapest ifjusága, valamint a széki ifjusági küldöttségek hét- órával 9 órákor gyülekeztek a

Nemzeti Múzeum előtt és a Kál- vin-téren. Itt ifjusági nagygyűlést tartottak.

Délelőtt 10 órákor megkezdő- dött a magyar országgyűlés ünne- pi ülése Tildy Zoltán köztársasá- gi elnök és a külföldi küldöttsé- gek jelenlétében. Ezen az ülésen törvénybeiktatják 1848—49 emlé- két. A törvényjavaslat előadója Révai József. Az ülésen felszólal Dinnyés Lajos miniszterelnök is.

Hétfőn délelőtt 12 órákor kezdő- dik a centenárius nagygyűlés a budapesti Kossuth Lajos-téren. Ezt Szakasits Árpád miniszterel- nök helyettes nyitja meg, majd Tildy Zoltán köztársasági elnök és Rákosi Mátyás miniszterelnök helyettes mondanak beszédet.

Március 22-én utazik a finn küldöttség Moszkvába

MOSZKVA. — Finnország köz- nyújtási egyezmény megkötésére társasági elnökét értesítette a vonatkozó tárgyalásokat március 22-én hajlandó Moszkvában meg- kezdeni, kezdeni, barátsági és kölcsönös segély-

Vásárhelyi János református és Kiss Elek dr. unitárius püspökök körlevele a választásokkal kapcsolatban

KOLOZSVAR. — Napról-napra közelebb jutunk a március 28-iki választásokhoz. Tekintettel arra, hogy a Nagy Nemzetgyűlés tagjainak megválasztása husvét első napjára esik, a református és unitárius püspökök körlevelet bocsátottak ki hívelkhez a husvét megünneplésére vonatkozóan.

Vásárhelyi János református püspök a lelkeszi hivatalokhoz 2118—1948—IV. számú körleve- lében a következőket írja: — Több oldalról felmerült érdeklődés alapján Igazgatótanácsunk foglalkozott az 1948. évi hus- véti ürvacsoraszta kérdésével. Tudvalevőleg az országos választásoknak március 28-ra, husvét első napjára történt elrendelésével sok helyen nehézséget okozhat az ünnepi ürvacsora kiszolgáltatása, amelyet a zsinat rendelkezése erre a napra rendelt el. Ez a zsinati rendelkezés érvényben marad a jelenlegi körülmények között is, de felhívjuk a lelkeszi hivatalok vezetőit, hogy amennyiben a szava- zóközpont távolsága, vagy bármely más körülmény folytán a híveknél nagyobb részben nem lenne abban a helyzetben, hogy husvét első napján kószandó ürvacsora áldásában részvételükön, hívja össze a pres- bíteriurmet és ez a körülmény gondos mérlegelésével a zsinat által adott azon jogánál fogva, hogy a zsinat által elrendelt hat vasárnapon kívül más alkalmas vasárnapon is intézkedhessék az ural szent vacsora kiosztása iránt, hozzon határozatot arra vonatkozóan, hogy a választás miatt a husvét ünnep mely napján vagy mely napjára osztassék ki az ürvacsora. A körlevelet Vásárhelyi János püspök írta alá.

Az unitárius egyház képviselőtanácsa nevében Kiss Elek unitárius püspök Atiratham értesít- tette a Magyar Népi Szövetséget, hogy az Ezerházi képviselőtanács március 15-én határozott, hogy a husvét első napján, március 28-án a képviselői választások lesznek, március 29-ére, vagyis husvét másodnapjára halasztotta el, amelyről minden egyházközséget köriratban érte- sítet.

„Büszke vagyok, hogy Szilágyságot és a kisiparosságot képviselem a választásokon...”

KOLOZSVAR. — Harmincöt éves. Munkácsaládból származó kisiparos. Asztalosmester Aradon. Felragyogó szemekkel beszél családjáról és két éves kislányáról. Hároméve dolgozik lődt és fűrészságot nem kímélve a mozgalmi életben. Először a Kisiparosokat szervezte meg, majd a MNSz ifjúsági vonalán tevékenykedett, jelenleg a MNSz országos központjának népművelési osztályán Balogh Edgár legbensőbb munkatársa — most a Népi Demokrácia Front szilágymegyei képviselőjelöltje.

Ez Kenyeres Pál, akivel most szemben ülünk a MNSz kolozsvári szervezetének székházában. Néhány perccel előbb érkezett meg Bukarestből. E pillanatban éppen a zilahi MNSz szervezettel beszél telefonon. Két óra múlva utazik tovább, hogy végigjárja a Szilágyságot, amelynek egyik képviselőjelöltje a Népi Demokrácia Frontja.

— Milyen érzéssel fogadta szilágysági jelölését? — kérdjük.
— Örömmel és büszkeséggel — feleli, majd hozzáfűzi: — igen, ha-

tározottan büszke vagyok, hogy Szilágyságot és bizonyos mértékben a kisiparosságot képviselhetem majd az alkotmányozó választásokon. Magam is kisiparos vagyok és szilárd meggyőződésem, hogy a kisiparosság egyik alapja kell, hogy legyen az országnak és meg kell szüntetni azt az elavult multat, amely a kisiparosságot arra használta fel, hogy útközpontra legyen a nagytőke és a munkásság között.

— Gondolja, hogy a kisiparosság a demokrácia nélkülözhetetlen rétege?

— Feltétlenül — halljuk a határozott választ. — Erősen hiszem, hogy a kisiparosságra nagy szerep vár a még most izmosodó népi demokráciánkban, mert kisiparosainknak kell nevelni és kiképezni egy pillanatnyilag még igen hiányzó szakember réteget. Kisiparosainkra hárul az a nagy feladat, hogy jó és komoly szaktudású szakemberekkel lássák el rohamosan fejlődő országos nagyiparunkat.

— Ezt különben a reformálásra kerülő tanonc- és szakmai oktatáson

keresztül, kisiparosaink segítségével fogjuk elérni.

— Biztosan hallott azokról a szótársokról, hogy a kisiparosok jövőjét a demokrácia nem biztosítja?

— A népellenes erők mindent megkísérlelnek, hogy népi demokráciánkat építő munkájában hátráltassák. Csak a bolond kiheti el azt, hogy a demokrácia kisiparosellenes. Ezt legjobban maga az alkotmánytervezet cáfolja meg, amely biztosítja a becsületes munkával szerzett vagyont.

— Véleményem szerint — fejezte be Kenyeres Pál beszélgetésünket — kisiparosságunk hamarosan meg fogja találni a helyét a most megalakuló kisipari szövetkezetek keretén belül is népi demokráciánkban, amely kisiparosainknak komoly támogatást nyújt a további fejlődés felé.

Elérkezett az indulás ideje. Még néhány bucsuszó a kolozsvári MNSz vezetőivel és Kenyeres Pál a népi Demokrácia Front kisiparos képviselőjelöltje útra indul kerülete, a Szilágyság felé.

Nem olyan tanárookra

van szüksége a demokráciának, akik türes papírral, géplel, sen végrehajtották az emberiséget lábball tipró népienyomó rendszerek utasításait és ma sem látnak többet a nevelői hivatásban, mint egyszerű kenyérkeresetet, a felülről jött rendeletek pontos, szolgai végrehajtásának kötelezettségét.

— Mi a multban is pontosan eleget tettünk a rendelkezéseknek és ma is betűről-betűre végrehajtuk a nekünk szóló utasításokat — mondotta az egyik tanár, amikor arra fordult a szó, hogy nem kellő mértékben veszik ki részüket az egész országot ujjaépítő demokratikus munkában.

Nagyon téved tanár ur ön is, de tévednek azok a társai is, akik azt hiszik, hogy ez elég.

Az ujjaépítés nemcsak a gyárakban, az elrombolt hidak és utak mentén folyik, hanem a lelkekben is — és ugyan ki lenne erre a munkára hivatott, ha nem önök, tanár ur? De, hogy ezt megtehessék, elsősorban önöknek kell tudni szeretni, megbecsülni a népet felszabadító demokráciát, azt, ami minden dolgozó számára emberhez méltó életet, nagyobb darab kenyeret biztosít és tudni kell fanatikusán gyűlölni mindazt, ami az emberiséggel, a szabadsággal és így a demokrácia ellensége. Csak így adhatják tovább ezt az önök szavára hallgató ifjúságnak, ha elsősorban sajátmaguk is léleklében megújodva átélnek mindent.

A demokrácia nevelői karának elsőrendű feladata az, hogy a gondjaira bízott ifju nemzedéket a demokrácia emelkedett légrétegében fogamzott eszmékkel ismeresse meg. Arra kell önöknek megtanítani az ifjúságot, hogy szeressék, költsen értékeljék és védelmezzék, továbbfejlessék demokráciánkat. De ugyanakkor meg kell tanítani ifjúságunkat arra is, hogy elkeseredetten, halálisan gyűlölni tudják mindazt, ami rabszolgaság, ami a béke ellen tör.

Tanár ur! A megalkuvások és gyáva alkudozások ideje lejárt. Szint kell vallani. Mindenkinék és így önöknek is — vagy a néppel, vagy a rabszolgatartókkal, de a kettő között ellangyoskodni a nyílt színvallást nem lehet.

Vegyenek példát azokról a tanártársairól, akik a legvadabb fasizma terror alatt is merték vállalni a harcot és akkor is az emberiség, a szabadság eszméje felé igyekeztek terelni növendékeiket. Mert voltak olyan tanárok is, akik nem hajtották végre az emberi jogokat meggyalázó rendelkezéseket és mertek nem tapsolni a tömeggyilkosokat báványozó örületének.

Nem gondolja, tanár ur, hogy ezek a gerinces és meg nem alkuvó nevelők sokkal jobban szolgálhatnak példaképpül tanítványaiknak, mint azok a hajlott gerincű megalkuvók? Önök, akik talán rádöbbenetek ugyan a fasizmus borzalmaira, de mit sem tettek ellene — hanem szolgai alázattal gyáván, féltve a maguk kispolgári kényelmét és azt a száraz darabka kenyeret, amit rabszolgatartói odalöktek — végrehajtották az ifjúság-lelkét mérgező fasizmus rendelkezéseit.

Itt nincs, nem lehet mellébeszélés, tanár ur, akárhogy is magyarázzuk — ifjúságunk lelkének irányítása nevelés az önök kezében van. Demokráciánk jövőjének záloga pedig ifjúságunk és így természetesen, hogy nem megnyugtató ezt azok kezében látni, akik gyáva aggodalmaskodások, megalkuvások utvesztőjében maguk sem látják a biztos irányt, akik éppen ennél fogva képtelenek ifjúságunkat a harcok kiállítások útjára vezetni és képtelenek az emberiség jogait védelmező demokrácia meggyőző erejével telíteni ifjúságuk fogékony lelkét.

Szigorú mértékkel mérünk, de vannak olyan tanárok is, akik megütik ezt a mértéket és nem kell haragudni, de ha önök nem értik meg a demokrácia célkitűzéseit — akkor jobb önök nélkül, mint önökkel együtt.

t. k.

Országos jelenlőségű rizs-telepek létesülnek Bihar megyében

Ez évben százszázalékkal emelik a megyében a rizstermelést

Mint a kénese úgy csuszott ki kezünk közül az elmúlt években a japán rizs. A kereskedelmi hajók utait elzárták az éjjel-nappal cirkáló hadihajók s akik szerették a bő zürban békeségesen fürdő japán rizset, maradtunk az emlékekkel.

Az országban mindössze 365 hektáron termeltek rizset s ez a mennyiség sem jellemezte a lakosság szükségleteit. Románia demokrata kormánya az elmúlt három évben mindent megtett, hogy rizstermelésünket fokozzuk s megannyi gazdasági függőségünk azokkal az országokkal szemben, amelyek jelenleg rizszel látványos el bennünket.

megoldja s akkor szépen hántolt japán, vagy kínai fehér, bihari rizset ont a szalontai malom az ország nem rizstermelő vidékei számára.

Nem utópia: Biharban néhány év múlva évente nyolcszáz vagon habfehér rizszel termelnek és ami a fő, jobban és olcsóbbat, mint a japán rizs volt.

KÖTELES PAL

A mult évben 80 vagon rizs termelt a megyében

Rizstermelés tekintetében Bihar megye első helyen áll. Ma ebben a megyében kétszer annyi rizset termelnek, mint annnyit a különböző fasizma kormányzatok alatt az egész ország területén arattak. A Berettyó mellékén és Fekete és Sebes Köröst összekötő csatorna két oldalán több, mint 6 ezer szikes hold terül el, amelyet mindezt ideig semmire nem lehetett felhasználni. Mezőgazdasági terményeket ezen a haterzer holdon nem lehetett egyáltalán termelni s csak a Nagyváradtól délre fekvő Csífa község vidékén hasznosították valamennyire a szikes, alacsony fekvésű talajt. Itt halasárakat létesítettek az említett csatorna vizének felhasználásával, amely a kapitális vállalkozásoknak busás jövedelmet jelentett ugyan, de a környék szegény parasztjai ugyanakkor éhséggel, munkanélküliséggel küszködtek. Az utolsó három évben ebben a tekintetben is hatalmas változások történtek a megyében. Évről-évre nagyobb területet vetettek be rizszel s ugyanakkor a környékbeli, addig az év nagyrésztben munkanélküli tengődőknek munkaalakalmat biztosítottak. Az elmúlt évben 635 holdon 80 vagon rizset termeltek Biharban s a termésnek csak egy jelentéktelen részét kellett beszállítani. A termésnek több mint kétharmada felett a termelők szabadon rendelkeztek.

A szentjoháni „Műlké apátság” birtokain, a Csífa-környéki Korda- és Balogh-féle birtokokon az elmúlt évben husz mázsa volt az átlagtermés, de kielégítő volt azoknak a helyeknek is, ahol még a termelők nem rendelkeznek megfelelő gyakorlattal.

Bihar kincse — haterzer hold szikes talaj

A kormány a legteljesebb támogatással részesíti a rizstermelőket... a bihari munkával és szilárd elhatározással dolgoznak, hogy a szikes 6 ezer holdat az ország gazdasági életének is a legjobban megfelelő módon hasznosítsák.

A baj csak az, hogy a két Köröst összekötő csatorna Szalontánál már nincs a rizstermeléshez elegendő víz. A szalontai és szalontakörnyéki ifjak más vidék ifjaitól is példát mutatnak, amikor elhatározták, hogy a bővizű Fekete Körösből melléksatornát vezetnek be a víz a két Köröst összekötő csatornába, hogy így az utolsó akadályt is elhárítsák a szövetkezeti rizstermelés elől. A melléksatornát Talpas és Szalonta között ásák meg az önkéntes munkára vállalkozók. A csatornából eddig mintegy ötszáz méter el is készült.

Ha a melléksatorna elkészül, Bihar megyében néhány éven belül 6 ezer holdon termelnek rizset. (Az elmúlt évben az országban összesen 5700 holdon 10,5 t rizstermelés.) Addig is, amíg a melléksatorna elkészül, komoly munkát fejteneznek az illetékesek a bihari rizstermelés érdekében. Az idén már s tavalyi 635 holddal szemben 1300 holdnyi vízzel elvezetett területen munkálkodnak a munkások, hogy ne legyen okuk a japán rizstermelés iránti féltékenységre s a házi rizst termelőket.

Éjszakai kalapácsolós rablótámadás Zilahon

ZILAH. — (Tudóstíróktól.) Nem mindennapi bűnügyi esete van a meceskalji öreg városnak, Zilahnak. Az egész város lakosságát izgalomban tartja a véres történet és akárhol jár az ember, mindenütt erről beszélnek.

Marton Sándor kereskedő állandó vendége volt az Iparos Otthonnak, ahol biliárdozással töltötte el pihenő idejét. A város egyik közismert labdarugójával, Pintea Lajossal játszott. A játszma végén Marton aktatáskájából egyenlített ki számláját és így Pinteanak alkalmat nyílt megfigyelni, hogy hol tartja pénzt.

Este 10 óra tájban Pintea elbúcsuzott a hazakészülő Martontól. Gyorsan egy közeli asztalos ismerőshöz sietett és egy kalapácsot kért tőle kölcsön. Így felfegyverkezve Marton lakásának közelében lesben

állva várta a gyanútlanul hazatérő embert.

A sötét éjszakában rátámadt Martonra és a kalapáccsal több ízben fejére sújtott. A megtámadott kereskedő azonban nem vesztette el eszméletét és bírókra kelt az orvostámadóval, aki minden áron a táskát akarta elragadni tőle.

Arra tévedő járőrököt akadályozták meg a gyilkosságot. A merénylő sapkáját és kalapácsát a helyszínen hagyva, megfutamodott.

A több útétől vérző fejt kereskedőt a járőrök a rendőrségre vitték, ahol azonnal széleskörű nyomozást indítottak a rablótámadó kézrekerítésére.

Detektívek gyűrüje fogta körül azt a helyet, ahol megtalálták a véres kalapácsot és az összetépett sapkát, mert az volt a feltevés, hogy

a támadó vissza fog térni, hogy hátrahagyott holmijait eltüntesse.

Rövid várakozás után fel is tűnt a közelben egy gyanús alak, aki a sötét utcán valamit keresgált. A detektívek a szakadozott, vérfoltos ruháju férfit megbiúncselve a rendőrségre vitték, ahol az beismerő vallomást tett.

Marton Sándort súlyos sérülésekkel kórházba szállították, rablótámadóját, Pintea Lajost átadták az ügyészségnek.

Közgyűlést tart a kolozsvári újságírók szakszervezete

KOLOZSVAR. — A Művészek, Írók és Újságírók Vegyes Szakszervezetének kolozsvári újságírócsoportja március 16-án, kedden reggel 8 órakor a szakszervezet helyiségében, Jókai-utca 16 szám alatt rendkívüli közgyűlést tart, amelyen nagyfontosságú kérdések kerülnek tárgyalásra. A szakszervezet vezetősége kéri az összes kolozsvári hivatásos újságírók pontos megjelenését.

A kínai néphadsereg felszabadította Karint

MOSZKVA. — (Radór.) A kínai népi hadsereg erőteljes támadással felszabadította Kirin városát. A Kuomintang csapatait déli irányban üldözi a népi hadsereg és a menekülő seregeket közül öt hadosztályt megsemmisített. Kirin egyike Mandzsuria legfontosabb ipari központjainak, mely Harkautól délre fekszik.

Olvard, a Villegesség-ot

Ha utbaigazításra van szükséged a választások kapcsoltában, keresd fel a választók házá!

CRIPITOL mozgó! Nélfőn premier!

Az olasz filmgyártás utolsó produkciója!

A női betörő

Assia Noris és Vittorio de Sica

VILÁGOSSÁG-SPORT

A „Sportok ünnepe” Kolozsvárt

Győzött a kolozsvári CFR

vereséget szenvedett az U, a Dermata

A népi és a tömegsport nagyszabású ünnepének színhelye volt március 14-én Erdély fővárosa. A legkülönbözőbb sportágakban rendeztek magas színvonalú és hatalmas érdeklődéssel kísért versenyeket, a Népi Sportszervezet kongresszusán pedig megvitatták a testedzés, a testnevelés összes időszerei kérdéseit. A nagyszabású sportünnepén megjelent Angeliu Emilian, a Román Labdarúgó Szövetség elnöke is, több fővárosi sportember kíséretében, jelölve annak, hogy a bukaresti központ vezetői nagyra értékelik és megbecsülik a kolozsvári sportszervezeteknek a dolgozók sporttevékenységének emelése érdekében kifejtett munkáját.

Kosárlabdamezők, nagyszabású motorkerékpárverseny, az Allami Magyar Színházban az Olimpia Ifjúsági Sportegyesület színvonalas sportünnepje, a vasutas bajnokságért lezajlott izgalmas ökölvívőmérkőzés, női és férfi törőcsapatverseny, mezői futóverseny nők és férfiak részvételével, nagyszámú indulóval, izgalmas jelenetekben bővelkedő, bár durvaságokkal tarkított NB. I. labdarúgó mérkőzés és szemléltető sportkiállítás gazdagították a vasárnapi sportünnepet, amelynek külön érdekessége volt a városi sporttelepen a vitorlázó repülés bemutatása. A kedvezőtlen időjárás lehetetlenné tette a Ruszcsukban nagy sikerrel szerepelt kolozsvári női tornászok szabadlégi tornabemutatójának megtartását.

Országos viszonylatban az NB. I. tavaszi VI. fordulója két hatalmas meglepetést hozott. A két váratlan eredmény sok tozozót fosztott meg a nyerési lehetőségtől. Kolozsvári vonatkozásban a legkellemesebb meglepetés a helyi CFR értékes bukaresti győzelme a bukaresti testvércsapat felett. Váratlan volt a nagyváradi Szabadság resicai veresége és nem kisebb mértékben az eddig kitűnően szereplő Dermata balsikere Medgyesén. Erdélyben, hogy a kolozsvári CFR volt a második csapat, amely — a Dermatan kívül — legyőzte a tavaszi fordulókban a bukaresti vasutasok együttesét, amelynek bajnoki reménye ezzel a vereséggel alaposan megdőlt. A kolozsvári CFR győzelmében országláncz illeti meg Muresant, Candreat, Szaniszló II. csapatkapitányt, Ferenczit és Demetert. Ha a kolozsvári vasutas csapat ilyen szívet és lélekkel, győzelmeikével játsza végig hátráló mérkőzéseit, úgy mentesülhet attól, hogy osztályozó mérkőzés játszására kényeszerüljön.

A vasárnapi sporteseményekről az alábbi tudósításaink számolnak be:

CFR Kolozsvár—CFR Bukarest 2:0 (1:0)

BUKAREST. — Telefonjelentéssel kaptuk hírlát az eredményt.

— CFR Kolozsvár—CFR Bukarest 2:0 (1:0) — mondták a kagylóba.

— Talán fordítva? — kérdezzük, mint valami hihetlent.

— Nem, nem — hangzik a felelet. Valójában a kolozsvári vasutasok győztek, még hozzá megérdemelten. Majdnem hihetetlen, de így van: Toto-gyilkos eredmény ugyan, de örömet keltő.

A kolozsvári vasutas csapat a következő összeállításban játszott:

Costea—Demeter, Felecan I.—Bálint, Szaniszló II., Nistor—Nagy, István, Kovács IV., Muresan, Ferenczi, Candra.

Rohamozó vasutas támadásokkal indul a mérkőzés, aminek már a 12. percben meg van a gyümölcse. Ferenczi lyukra adott labdáját Candra a hálóba segíti. A gól után újabb kolozsvári rohamok következnek. A bukarestiek védelme kapkod, de a kolozsvári csatárok lövéseit nem sok szerencse kíséri. A bukaresti ellentámadások Szaniszló és Demeter révén meghusznak.

A második félidőben a bukaresti vasutasok fergeteges támadásai közepe már-már meginogni látszik a kolozsvári védelem, azonban a vendégcsapat is nemsokára magára

talál és átveszi a játék irányítását. A fedezetor állandó támadásra indítja a csatársort. A bukaresti védelemnek nagyon meg kell küzdenie, hogy gólt ne kapjon és a szerencse is velük van, mert Ferenczi, majd Kovács IV. és Nagy István bombái csak arasszal kerülnek el a kaput. A közönség hálás tapsal jutalmazza a kolozsváriak látványos játékát. A mérkőzés befejezte előtt egy perccel szép összjáték után Bálint átadását Kovács IV. hozza fel a bukarestiek téréfelé, kis cselezgetés után a

CFR Temesvár—U 2:1 (2:1)

KOLOZSVÁR. — Pankrációs mérkőzés keretében a két együttes a következő összeállításban mérte össze erejét:

CFR Temesvár: Pavlovics—Ranita, Rodeanu—Cojoreanu, Ritter, Woronowszky—Monyák, Bandu, Kovács, Avasilichioaie, Bandu.

U: Cristea—Vigu II., Medrea dr.—Joja, Luca dr., Radulescu—Zahan, Medrea III., Dascalu, Roman, Coracu.

A CFR kezdli a támadásokat a szílel szemben játszó U ellen. Rövidesen háromszor is sarokrugást érnek el a temesváriak. A 10. percben már megszerzik a vezetést. Kovács elszalad Luca mellől, kapura löti labdáját Medrea már csak a hálóba tudja segíteni. Az U a 29. percben a gyors Zahan révén, aki — ahogy mi láttuk, kézzel ütötte maga elé a labdát — egyenlít. A 31. percben Badeantu révén vezetéshöz jutnak a vasutasok.

A második félidőben ember-ember elleni harc után a vasutasok minden eszközt megragadnak az eredmény tartására, ami sikerül is nekik. Sportszerűtlenül huzzák az időt, amit az U-tól tanultak az első félidőben. Azonban jól megtanulták, mert mestereiket is lepipálták. Durva játék után a játékosok egymást rugdossák le. A közönség köveket dobál a pályára, mert nem ért egyet a játékevezető erélytelen ítéleteivel. Radulescut lerugják, aki az öt a földről felsegítő Bandut fejberugja. Mindkettőt a partszélen ápolják.

ITA—Ciocanul 4:0 (1:0)

ARAD. — Az ITA szép és látványos játék után 4:0 (1:0) arányban megérdemelt győzelmet aratott a Ciocanul ellen. Az I. félidő 2. percében Codreanu, a Ciocanul balfedezete szerencsétlenül összeesapott Merceával és karját törte, a fővárosi csapat a hátralevő időben 10 emberrel játszta végig a mérkőzést. Góllövők Perényi 2, Mercea 1, Stieblinger 1. A mérkőzést Bogdán (Szatmár) gyengén vezette.

UDR—Szabadság 3:2 (3:1)

RESICA. — Az otthonában játszó UDR együttese nagy meglepetésre legyőzte a nagyváradi Szabadság csapatát. A mérkőzés első félidőjében az UDR, a második

FC Ploesti—Hadsereg 3:2 (2:2)

PLOESTI. — Öldöklő küzdelemben a szerencsésebb FC Ploesti együttese 3:2 (2:2) arányban legyőzte a Hadsereg csapatát. A

labda Nagy Istvánhoz kerül, akinek beadását Ferenczi fejlel teszi Candra lábára. A balszélsőnek még van ideje egy-két lépésre, ami után védtelenül vágja a hálóba a labdát. Kezdenek és vége a mérkőzésnek.

A pályáról levonuló együttest meleg ünneplésben részesítette a bukaresti közönség. Egyes bukaresti szurkolók szerint nem is volt meglepetés a kolozsvári győzelem. Ugy látszik, kezdenek bejelönni, hogy mindegyik kolozsvári csapat megveri a bukaresti CFR-t...

RATA—Unirea Tricolor 5:2 (3:1)

MAROSVÁSÁRHELY. — Mintegy 5000 néző előtt a marosvásárhelyi csapat kitűnő csatárjátékával biztosan győzte le a mezőnyben jól játszó ellenfelet. Az első félidő 8. és 12. percében Sikó révén jutnak kélgólos vezetéshöz a hazaiak. A 26. percben Csiki háromra szaporítja a gólok számát. Az Unirea Tricolor a 44. percben

Kovács sportszerűtlenül állandóan színészkedik és szájaskodik. A közönség nagyrésze alig várja a mérkőzés befejeztét. A CFR megérdemelt győzelmet aratott. Jobb volt ellenfelelénél, de sportszerűtlenebb is. Nem bajnokságra törő csapattól elvart játékok láttunk, ezalkalommal már másodsor.

Purcarete ezredes (Bukarest) a mérkőzést erélytelenül vezette.

Juventus—Jiul 3:1 (1:0)

BUKAREST. — Mintegy 10.000 néző előtt került lejátszásra a fenti bajnoki mérkőzés, amelyet a fővárosi együttes megérdemelten 3:1 (1:0) arányban megnyert. Góllövők Flamaropol, Jordache, Priocp, illetve Rugiubei. A mérkőzést Polareczki (Kolozsvár) kifogástalanul vezette.

MAROSVÁSÁRHELY. — Mintegy 5000 néző előtt a marosvásárhelyi csapat kitűnő csatárjátékával biztosan győzte le a mezőnyben jól játszó ellenfelet. Az első félidő 8. és 12. percében Sikó révén jutnak kélgólos vezetéshöz a hazaiak. A 26. percben Csiki háromra szaporítja a gólok számát. Az Unirea Tricolor a 44. percben

Cretu révén eredményes. A második félidő 26. percében Pálffy révén ér el újabb gólt a RATA. A 33. percben Apostol szépít az eredményen, míg a mérkőzés befejezte előtt 3 perccel Pálffy állítja be a végeredményt. A mérkőzést Freund Apaca (Temesvár) jól vezette.

A háztömbkörűi motorkerékpárverseny eredményei

KOLOZSVÁR. — Nagy érdeklődés mellett tartották meg a Magyar Népi Szövetség és a Népi Moto Sport rendezésében a háztömbkörűi motorkerékpáros versenyt, melynek eredményei a következők:

100 kbcm-es kategóriában (8 kör): Bondaker 15 perc 17 mp. 2. Cotiu 15 perc 38.3 mp. 3. Móra 16 perc. 250 kbcm-es kategóriában (10 kör): 1. Burg 15 perc 32 mp. 2. Mica 19 perc 12.3 mp. 3. Fancsali 19 perc 48 mp. 350 kbcm-es kategóriában (12 kör): 1. Szabó 22 perc 10 mp. 2. Orbán 23 perc 07 mp. 3. Balogh 24 perc 26 mp. 500 kbcm-es kategóriában (10 kör): 1. Grätz 16 perc 07 mp. 2. Burg 16 perc 19 mp. 3. Pop 17 perc 03 mp. Oldalkocs's kategórián kívül (3 kör): 1. Strauch 6 perc 43 mp. 2. Kondás 6 perc 45 mp. 3. Plescasu 6 perc 46 mp. Oldalkocsis I. kategória (7 kör): 1. Pop I. László. Kategórián kívül (5 kör): 1. Roman 7 perc 02 mp. 2. Grätz 8 perc 20 mp. 3. Orbán 9 perc 17 mp.

Ökölvívásban:

CFR (Kolozsvár)—CFR (Nagyvárad) 13:3

KOLOZSVÁR. — A kereskedelmi középiskola Kinizsi Pál-utcai tornatermében tartották meg az országos vasutas bajnokságok során lejátszásra kerülő CFR Kolozsvár és CFR Nagyvárad egyesületek közti ökölvívó mérkőzést. A küzdelmek során a hazai vasutas együttes megérdemelten 13:3 arányban legyőzte a váradit együttest. Részletes eredmények: Légsúlyban: Birton (Kolozsvár) pontozással győz Todor (Nagyvárad) ellen. 2:0. Bantamsúlyban: Ambrus Péter (Kolozsvár) pontozással győz Gánenczi (Nagyvárad) ellen. 4:0. Pehelysúlyban: Dávid (Kolozsvár) ellen az első menetben Szabó (Nagyvárad) feladja a küzdelmet. 6:0. Könnysúlyban: Ambrus Ferenc (Kolozsvár) ellen Tóth (Nagyvárad) feladja a kilátástalan harcot. 8:0.

Középsúlyban: Boga (Kolozsvár)—Boros (Nagyvárad) döntetlen. Boga győzelmet érdemelt volna. 9:11. Középsúlyban: Konrád (Nagyvárad) az első menetben egy óriási erejű balhoroggal kiütötte Kontit (Kolozsvár). 9:3. Kisnehézsúlyban: Andacs (Kolozsvár) ellenfél nélkül győz. 11:3. Nehézsúlyban: Douda (Kolozsvár) ellenfél nélkül győz. 13:3.

A kerületi törvívó bajnokságok eredményei

KOLOZSVÁR. — A Román VI. községek szövetség megbízásából az ezévi kerületi női és férfi törőcsapatversenyeket a BEAC rendezésében tartották meg. A férfi törőcsapatversenyben az első a BEAC Guráth, Hintz, Losenczi, Beuke dr. összeállítású csapata lett 10 ponttal, 2. BEAC B (Vajna, Kovács, Urái, Orbán I.) 8 ponttal, 3. Dermata A (Mezei, Lázár, Biró, Miklós) 6 ponttal, 4. Universitatea. 5. BEAC C. 6. Dermata B.

A kerületi női törőcsapatbajnokságok során a Dermata Csehné, Papp, Selényi, Hammer összeállítású együttese 9:7 arányban legyőzte a BEAC Hintzné, Bartos dr.-né, Balázs, Nagy összeállítású csapatát.

SPORTHÍRADÓ

Az NB II. negyedik csoportjának eredményei: Sanitas—Tisza 2:0. CFR Torda—Solvay 2:1. Minaur—CFR Piski 2:0. Sticla—CFR Marosvásárhely 2:1. CFR Nagyvárad—Phoenix 3:1. Sodronyipar—Exploziv 2:0. Törökvs—Aninoasa 3:0.

CFR Temesvár—U 2:1 (2:1)

Az Aurora Sporttergász Egyesület vasárnapi közgyűléséről — helyszürke miatt — lapunk holnap számában adunk részletes tudósítást.

A magyar NB I. eredményei: Ujpest—Haladás 3:2 (2:0). Csepel—DVSC 2:1 (1:1). ETO—Majtasz 3:1 (1:0). Kispest—Szolnok 3:1 (2:0). MTK—Mogúrt 16:0 (10:0). Elektromos—Szeged 2:1 (1:1). Ferencváros—Szac 3:1 (1:0). SalBTC—EMTK 5:0 (2:0).

A mezői futóversenyre egy nőnk, mint a férfiak közül 60—65 versenyző nevezett be. Az I. osztályú férfi versenyben első lett Bajka BEAC 7 perc 16.1 mp., 2. Kiss György BEAC 7 perc 20 mp., 3. Kiss Gyula Dermata. A kezdők versenyében: 1. Boczkó CFR. 2. Dimény Dermata. 3. Kerekes BEAC. A nők versenyében: 1. Hann Ferencné Dermata. 2. Motoc Mária 1. sz. leányiskola. 3. Tereu Hortenzia Kereskedelmi Iskola.

Toto-eredmények a VI. fordulóban

1. Medgyes—Dermata 3:1 (1)
2. CFR Buk.—CFR Kvár 0:2 (2)
3. Juventus—Jiul 3:1 (1)
4. UDR—Szabadság 3:2 (1)
5. RATA—Unirea Tr. 5:2 (1)
6. Ploesti—Hadsereg 3:2 (1)
7. ITA—Ciocanul 4:0 (1)
8. Universitatea—CFR Temesvár 1:2 (2)

9. Ripensia—AMTE elmaradt.
10. CFR N.-várad—Phoenix 3:1 (1)
11. Politehnica Iasi—CFR Galac 4:2 (1)
12. CFR Brassó—PCA Konstanca 0:0 (x)

A. CFR T.-Severin—Metalsport 2:1 (1)
B. Electrica—CFR Arad elmaradt.
C. BNR—FC Calarasi 2:1 (1)
D. Franco Romana—Traktor Brassó 3:0 (1)

Az NB I. állása a tavaszi VI. bajnoki forduló után

1. CFR (Tem.) 21 16 3 2 62:23 59
2. ITA 21 14 5 2 95:22 53
3. CFR (Buk.) 21 15 1 5 66:25 51
4. Universitatea 21 13 2 6 48:35 25
5. Juventus 21 9 6 5 55:35 25
6. Szabadság 21 8 7 6 42:34 21
7. RATA 21 8 9 38:40 20
8. Jiul 21 7 6 8 36:48 20
9. Ciocanul 21 8 2 11 32:44 19
10. Dermata 21 6 9 29:32 18
11. FC Ploesti 21 8 2 11 36:67 18
12. Medgyes 21 8 2 11 36:56 18
13. CFR Kvár 21 4 8 9 29:40 15
14. Hadsereg 21 5 4 12 30:52 14
15. UDR 21 5 1 15 25:74 11
16. U. Tricolor 21 3 3 15 30:70 9